

ODPIS

Sygn. akt VIII U 974/16

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie : Przewodniczący SSO Maciej Nawrocki

Protokolant st. prot. sąd. Magdalena Pelz

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2016r. w Poznaniu

odwołania **E. F.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

z dnia 5 maja 2016r., znak: (...)

w sprawie **E. F.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

o emeryturę

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu prawo do emerytury w wieku obniżonym z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia 6 marca 2016r.

/-/ Maciej Nawrocki

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 maja 2016 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 887 ze zm.; dalej: ustawa emerytalno-rentowa) oraz rozporządzenia rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43; dalej: rozporządzenie z dnia 07.03.1983 r.), po rozpoznaniu wniosku złożonego dnia 7 marca 2016 r., odmówił E. F. prawa do emerytury. Uzasadniając wskazał, iż wnioskodawca nie udowodnił wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a jedynie 7 lat, 2 miesiące i 18 dni z tytułu zatrudnienia od 1 stycznia 1990 r. do 18 kwietnia 1993 r. w (...) Spółdzielni (...) w C. i od 1 lutego 1995 r. do 31 grudnia 1998 r. w (...) w B.. Ponadto organ rentowy ustalił, że E. F. wykazał staż ubezpieczeniowy wynoszący 27 lat, 3 miesiące i 0 dni okresów składkowych, bez okresów nieskładkowych. /vide decyzja w aktach ZUS/

Dnia 16 maja 2016 r., w formie i terminie przewidzianym prawem, **E. F.** złożył odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o ponowną ocenę przedłożonych dokumentów i uznanie, że na dzień 1 stycznia 1999 r. posiada 15 lat pracy w szczególnych warunkach. W uzasadnieniu wskazał, że do wniosku o przyznanie świadczenia emerytalnego przedłożył wszystkie dokumenty na okoliczność swojego zatrudnienia. Zaznaczył, iż w okresie od 16 czerwca 1980 r. do 31 grudnia 1989 r. był zatrudniony w Wojewódzkim Zakładzie (...), zajezdnia w C., gdzie pracował jako kierowca samochodów

ciężarowych powyżej 3,5 tony. Na świadectwie pracy wskazano tylko, że odwołujący był zatrudniony jako kierowca bez podania informacji szczegółowych. /vide odwołanie k. 8 akt/

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, przytaczając argumentację prawną i faktyczną zaprezentowaną w zaskarżonej decyzji. /vide odpowiedź na odwołanie k. 2 akt/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

E. F. urodził się dnia (...) Jest członkiem OFE, ale złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa.

Decyzją z dnia 5 maja 2016 r. organ rentowy ustalił kapitał początkowy E. F. na dzień 1 stycznia 1999 r. Organ rentowy uwzględnił na ten dzień staż ubezpieczeniowy wynoszący 27 lat, 3 miesiące i 0 dni okresów składkowych. Do wniosku o ustalenie kapitału początkowego odwołujący dołączył m.in. świadectwo pracy z 2 stycznia 1990 r. wystawione przez Wojewódzki Zakład (...), w którym wskazano, iż był zatrudniony od 16 czerwca 1980 r. do 31 grudnia 1989 r. na stanowisku kierowcy.

bezsporne; nadto dowód: decyzja w aktach dot. kapitału początkowego

Dnia 7 marca 2016 r. odwołujący zwrócił się o przyznanie prawa do emerytury przy obniżonym wieku emerytalnym i to z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Po analizie zgromadzonych dokumentów, decyzją z dnia 5 maja 2016 r. organ rentowy odmówił prawa do emerytury. Zakład uznał, iż odwołujący legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999 r. stażem ubezpieczeniowym w ilości 27 lat, 3 miesięcy i 0 dni, ale nie udokumentował wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

bezsporne; nadto dowód: dokumenty w aktach emerytalnych odwołującego

Dnia 7 czerwca 1980 r. przyznano odwołującemu prawo jazdy kategorii C i E, tj. uprawnienie do kierowania samochodami ciężarowymi z przyczepami.

W okresie od 16 czerwca 1980 r. do 31 grudnia 1989 r. odwołujący był zatrudniony w Wojewódzkim Zakładzie (...) w P. – zajezdnia w C., która mieściła się obok mleczarni. Składając podanie o pracę, odwołujący przedłożył także życiorys, w którym wskazał, iż posiada prawo jazdy kategorii A, B, C, E, T. Odwołujący został zatrudniony na stanowisku kierowcy w pełnym wymiarze czasu pracy. Do wynagrodzenia przyznano mu dodatek za czynności za i wyładunkowe. Odwołujący pracował na samochodzie I. o masie 9 ton, S., J. o masie 5 ton i 10 ton. Przewoził nimi mleko w proszku, masło i sery po całej Polsce. Jeździł w długie trasy, np. do O., S.. Przed rozpoczęciem pracy odwołujący codziennie pobierał paliwo i części. W zajezdni znajdowało się ponad 40 samochodów ciężarowych, ale były też dwa Ż., którymi jeździli inni kierowcy.

W Wojewódzkim Zakładzie (...) w P. – zajezdnia w C. byli także zatrudnieni A. F. i S. D..

A. F. pracowała od 23 sierpnia 1976 r. do 31 grudnia 1989 r. jako magazynier. Zajmowała się rozliczaniem paliwa, rozliczaniem kierowców, a po przeniesieniu na magazyn - wydawała kierowcom paliwo i części samochodowe.

Natomiast S. D. był zatrudniony od 1 lipca 1975 r. do 31 grudnia 1989 r. jako kierowca samochodu ciężarowego, którym przewoził mleko.

dowód: akta osobowe odwołującego i świadków (k. 26); zeznania świadków: A. F. (k. 29), S. D. (k. 29); zeznania odwołującego (k. 29)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dokumentów, zeznań świadków oraz zeznań odwołującego.

Sąd uznał za wiarygodne w całości **dokumenty** zabrane w aktach organu rentowego oraz aktach sprawy albowiem zostały one sporządzone przez kompetentne organy, w zakresie przyznanych im upoważnień i w przepisanej formie. W szczególności Sąd uznał za w pełni wiarygodne dokumenty dotyczące zatrudnienia w Wojewódzkim Zakładzie (...) w P. – zajezdnia w C. znajdujące się w aktach sprawy. Autentyczność i wiarygodność dokumentów nie była kwestionowana przez strony, a Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu zatem na dokumentach tych oparto ustalenia faktyczne.

Sąd uznał za spójne i konsekwentne **zeznania świadków** A. F. i S. D.. Świadkowie potwierdzili fakt pracy odwołującego jako kierowcy samochodu ciężarowego o masie powyżej 3,5 tony, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie od 16 czerwca 1980 r. do 31 grudnia 1989 r. Świadkowie potwierdzili, że w tym okresie widywali odwołującego w trakcie wykonywania jego obowiązków, tj. jak kierował samochodem ciężarowym. Świadkowie wskazali także, iż odwołujący w tym czasie obowiązki kierowcy wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy i nie miał dłuższych przerw w pracy.

Za w pełni wiarygodne Sąd uznał **zeznania odwołującego**, które tworzyły zwartą i logiczną całość oraz korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie, w tym z dokumentami oraz zeznaniami przesłuchanych świadków. W sposób przekonywujący i rzeczowy odwołujący wyjaśnił na czym polegała jego praca jako kierowcy samochodu ciężarowego.

Sąd zważył, co następuje:

Przyznawanie emerytur dla osób urodzonych tak jak odwołujący po 31 grudnia 1948 r. reguluje art. 184 ustawy emerytalno - rentowej.

Zgodnie z tym przepisem emerytura przy obniżonym wieku przysługuje ubezpieczonym, którzy łącznie spełnią poniższe wymogi:

- mężczyzna osiągnie wiek lat 60,
- w dniu wejścia w życie ustawy, czyli na dzień 1.01.1999 r. posiada:
 - a) okres składkowy i nieskładkowy w ilości co najmniej 25 lat,
 - b) z czego co najmniej przez 15 lat wykonywał pracę w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, a jeżeli przystąpił – złoży wniosek o przekazanie zgromadzonych środków na rachunku za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa.

Bezsporne było to, iż:

1. odwołujący w dniu 6 marca 2016 r. ukończył 60 lat,
2. na dzień 1.01.1999 posiada 25 lat stażu ubezpieczeniowego,
3. przystąpił do OFE, ale złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa.

Sporne natomiast w sprawie było to, czy odwołujący legitymuje się 15 letnim stażem pracy w warunkach szczególnych. Natomiast poza sporem pozostawało to, iż odwołujący udowodnił 7 lat, 2 miesiące i 18 dni pracy w szczególnych warunkach z tytułu zatrudnienia od 1 stycznia 1990 r. do 18 kwietnia 1993 r. w (...) Spółdzielni (...) w C. i od 1 lutego 1995 r. do 31 grudnia 1998 r. w (...) w B..

Zatrudnienie w szczególnych warunkach czy w szczególnym charakterze interpretuje się tak, jak to było wymagane w przepisach dotychczasowych do nabycia emerytury w obniżonym wieku. Przepisami dotychczasowymi w rozumieniu art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalno-rentowej jest rozporządzenie z dnia 7.02.1983 r. wraz z załącznikiem.

Zgodnie z § 2 rozporządzenia z dnia 07.02.1983 r. okresami pracy, uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu, są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Zgodnie z § 1 ust. 1 rozporządzenia z dnia 07.02.1983 r. – rozporządzenie stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, zwanych dalej "wykazami".

Zgodnie z § 2 ust. 2 rozporządzenia z dnia 07.02.1983 r., okresy pracy w szczególnych warunkach, na podstawie posiadanej dokumentacji, stwierdza zakład pracy w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Jednakże, judykatura pozwala na dowodzenie w inny, niż wskazany w § 2 ust. 2 rozporządzenia, że praca była wykonywana w szczególnych warunkach. Jak bowiem wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 27 maja 1985 r. III UZP 5/85, LEX nr 14635 w postępowaniu przed okręgowymi zakładami pracy i ubezpieczeń społecznych w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe dopuszczalne jest przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia z zakładu pracy z powodu likwidacji zakładu pracy lub zniszczenia dokumentów dotyczących takiego zatrudnienia. Przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków nie jest dopuszczalne w postępowaniu przed organem rentowym (teza powołanej uchwały SN). Jak wskazał bowiem Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 27 maja 1985 r., Sąd jest uprawniony do przeprowadzenia dowodu ze świadków na okoliczność takiego zatrudnienia – jeżeli okaże się, że jest to konieczne dla wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności sprawy. Dowód z zeznań świadków podlega ocenie Sądu na tle okoliczności sprawy i treści zebranego materiału dowodowego. Nie można bowiem – podkreśla SN – przypisać ustawodawcy zamiaru, ażeby tak istotne kwestie, mające wpływ na ustalenie prawa do świadczeń emerytalno – rentowych, powierzył tylko zakładom pracy, skoro jest notoryjnie znane, że zakłady pracy często nie posiadają dokumentacji z uwagi na upływ czasu, reorganizację lub zniszczenie z innych przyczyn. Prowadziłoby to w wielu przypadkach do przyznania pracownikom, którzy byli zatrudnieni w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, zaniżonych świadczeń, a nawet pozbawienia świadczeń. Podobny pogląd wyraził Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84, LEX nr 14630 oraz w uchwale z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84, LEX nr 14625: „okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą być ustalane w postępowaniu odwoławczym także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy.”

Dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 22 stycznia 2008 r., I UK 210/07; z 6 grudnia 2007 r., III UK 66/07; z 4 października 2007 r., I UK 111/07; z 19 września 2007 r., III UK 38/07; z 14 września 2007 r., III UK 27/07).

Na podstawie zgromadzonych dokumentów, w szczególności akt osobowych odwołującego oraz na podstawie zeznań świadków i odwołującego Sąd ustalił, że odwołujący pracując na stanowisku kierowcy w okresie – nieprzerwanie – od 16 czerwca 1980 r. do 31 grudnia 1989 r. w Wojewódzkim Zakładzie (...) w P. – zajezdnie w C. wykonywał pracę w warunkach szczególnych określoną w Dziale VIII W transporcie i łączności, pod poz. 2 prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o

liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów, wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia z dnia 07.02.1983 r.

Powyższe oznacza zatem to, iż odwołujący spełnił trzeci z warunków przyznania prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, czyli 15 lat pracy w warunkach szczególnych, uwzględniając okresy:

- od 16.06.1980 r. do 31.12.1989 r. w Wojewódzkim Zakładzie (...) w P. – zajezdnia w C. (9 lat + 6 m-cy + 15 dni)
- od 1.01.1990 r. do 18.04.1993 r. w (...) Spółdzielni (...) w C. (3 lata + 3 m-ce + 18 dni)
- od 1.02.1995 r. do 31.12.1998 r. w (...) w B. (3 lata + 11 m-cy + 0 dni)

łącznie – 16 lat, 9 miesięcy, 3 dni.

Przy ustaleniu, że odwołujący wykazał 15 lat pracy w warunkach szczególnych orzeczono jak wyroku na podstawie w/w przepisów i art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. i przyznano odwołującemu prawo do wcześniejszej emerytury od 6 marca 2016 r., tj. od ukończenia wieku 60 lat. (art. 100 ust. 1 i art. 129 ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej).

/-/ Maciej Nawrocki